

Η ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΤΗΣ ΜΗ ΝΟΜΙΜΗΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ: ΚΡΑΤΗ, ΔΡΩΝΤΕΣ & ΜΕΣΑΖΟΝΤΕΣ

Συνδιοργάνωση το Ελληνικό Ίδρυμα Ευρωπαϊκής & Εξωτερικής Πολιτικής (ΕΛΙΑΜΕΠ), Αθήνα και το Robert Schuman Centre for Advanced Studies (RSCAS), Ευρωπαϊκό Πανεπιστημιακό Ινστιτούτο, Φλωρεντία

Ακαδημαϊκή Διοργάνωση: Άννα Τριανταφυλλίδου | EUI & ΕΛΙΑΜΕΠ
Έντα Γκέμι | ΕΛΙΑΜΕΠ

Τόπος: Αίγλη Ζαπείου,
Κήπος Ζαπείου Αθήνα

8 - 9 Ιουλίου 2015

■ ΣΚΕΠΤΙΚΟ

Η απώλεια πάνω από χιλίων ανθρώπινων ζωών στην προσπάθεια να διασχίσουν τη Μεσόγειο κατά το μήνα Απρίλιο 2015 προκάλεσε για μία ακόμα φορά τη προσοχή των πολιτικών και μέσων ενημέρωσης στις προκλήσεις που αντιμετωπίζει η ΕΕ στη διαχείριση της παράτυπης μετανάστευσης και του ασύλου. Ωστόσο, εξακολουθεί να λείπει (από τους εμπειρογνώμονες και τους φορείς χάραξης πολιτικής) η κατανόηση του τι οδηγεί τους ανθρώπους στο να θέσουν την ζωή τους σε κίνδυνο αναζητώντας ένα καλύτερο μέλλον. Ποια είναι τα κίνητρα που είναι τόσο ισχυρά και ποιές οι πληροφορίες που έχουν; Πώς οργανώνουν το ταξίδι τους και πώς να ανταποκρίνονται στις μεταβαλλόμενες πολιτικές (π.χ. πιο εντατικοί έλεγχοι στα σύνορα, ή πιο εκτεταμένες επιχειρήσεις διάσωσης στη θάλασσα); Πόσα γνωρίζουν και πόσο ακριβείς είναι οι πληροφορίες τους; Πόσο έχουν τον έλεγχο της δικής τους μοίρας και πόσο αποδέχονται τον κίνδυνο;

Η διακυβέρνηση της παράτυπης μετανάστευσης λαμβάνει χώρα σε ένα περιβάλλον συνεχώς μεταβαλλόμενο. Οι γεωπολιτικές και οικονομικές προκλήσεις στην Ασία και την Αφρική πολλαπλασιάζονται ενώ οι μετακινήσεις πληθυσμών εμπεριέχουν παράτυπους οικονομικούς μετανάστες, ανθρώπους που προσπαθούν να ξεφύγουν των πολέμων και της βίας, ασυνόδευτους ανηλίκους και άλλες ευάλωτες ομάδες. Παράλληλα εμφανίζονται νέοι δρώντες: διεθνείς οργανισμοί, διεθνική κοινωνία των πολιτών αλλά και ιδιωτικών δικτύων, του λαθρεμπορίου και άλλων εγκληματικών οργανώσεων, μαζί με τις κρατικές αρχές. Οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής και οι ειδικοί προσπαθούν να εντάξουν στην ανάλυση αλλά και εφαρμογή αυτό το δυναμικό πλαίσιο, παραμελώντας συχνά όμως το κρίσιμο κομβικό σημείο της διαχείρισης της παράτυπης μετανάστευσης, δηλαδή τον ίδιο τον μετανάστη/στρια και την οικογένειά του/της. Συχνά υποθέτουν ότι οι μετανάστες έχουν πλήρη εικόνα των πολιτικών εν ισχύ και δρουν ορθολογικά.

Με την ευγενική υποστήριξη των

Το πρόγραμμα IRMA (Διακυβέρνηση της Παράτυπης Μετανάστευσης: κράτη, δρώντες και μεσάζοντες) επιδιώκει να καλύψει αυτό το κενό γνώσης μέσα από την εις βάθος ανάλυση της αλληλεπίδρασης μεταξύ των κρατών, δρώντων και παράτυπων μεταναστών κατά τη διάρκεια του ταξιδιού. Το πρόγραμμα επικεντρώνεται στην περίπτωση της Ελλάδας, μια χώρα που είναι στο προσκήνιο λόγω των παράτυπων μεταναστευτικών ροών που δέχεται τα τελευταία 25 χρόνια. Η έρευνα περιλαμβάνει τρία μεταναστευτικά συστήματα (ΕΕ-Βαλκάνια, μελέτη περίπτωσης της Αλβανίας, ΕΕ-Ανατολική Ευρώπη, περιπτώσιολογικές μελέτες σχετικά με τη Γεωργία και την Ουκρανία και ΕΕ-Ασίας, περιπτώσιολογικές μελέτες για το Αφγανιστάν και το Πακιστάν).

Το συνέδριο σηματοδοτεί την ολοκλήρωση του έργου **IRMA**. Ο στόχος είναι να παρουσιαστούν τα ευρήματα του έργου στην Ελλάδα καθώς και το πώς εντάσσεται η Ελλάδα στο διεθνές πλαίσιο διακυβέρνησης και πολιτικής της μετανάστευσης.

■ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Τετάρτη, 8 Ιουλίου

- 09.00 – 09.30 Χαιρετισμοί
Θάνος Ντόκος | ΕΛΙΑΜΕΠ
Άννα Τριανταφυλλίδου | EUI and ΕΛΙΑΜΕΠ
- 09.30 – 11.30 **Η Διαχείριση της Παράτυπης Μετανάστευσης στον 21^ο αιώνα**
Η διασύνδεση των πολιτικών διαχείρισης της παράτυπης μετανάστευσης και των στρατηγικών που αναπτύσσουν οι μετανάστες
Άννα Τριανταφυλλίδου | EUI and ΕΛΙΑΜΕΠ
Αξιολογώντας την αποτελεσματικότητα της μεταναστευτικής πολιτικής
Mathias Czaika | IMI, Πανεπιστήμιο Οξφόρδης
Η διαδικασία λήψης αποφάσεων των μεταναστών στη Σρι Λάνκ, Μπανγκλαντές, Αφγανιστάν και Πακιστάν
Dinuk Jayasuriya | Εθνικό Πανεπιστήμιο της Αυστραλίας
- 11.30 – 12.00 **ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ ΚΑΦΕ**
Συγκριτική προσέγγιση μεταναστευτικών συστημάτων : Νοτιοανατολική και Ανατολική Ευρώπη
- 12.00 – 13.30 **Δυτικά Βαλκάνια και Ευρωπαϊκή Ένωση**
- Chair: **Juli Vullnetari** | Πανεπιστήμιο του Southampton
- Η Αλβανική μετανάστευση στην Ελλάδα: μια ατελής διαδικασία
Έντα Γκέμι | ΕΛΙΑΜΕΠ
- Μετανάστευση των Βοσνίων στην Αυστρία: μεταξύ οικονομικής μετανάστευσης και διακρατικής κινητικότητας
Sanda Uellen | Πανεπιστήμιο της Βιέννης και ICMPD

- 13.30 – 14.30 ΜΕΣΗΜΕΡΙΑΝΟ ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ
- 14.30 – 18.00 **Ανατολική Ευρώπη και Ευρωπαϊκή Ένωση**
Ιορδάνης Ψημμένος | Πάντειο Πανεπιστήμιο
Chair: Αλυσιδωτή μετανάστευση και κοινωνικό κεφάλαιο της μετανάστευσης από Γεωργία στην Ελλάδα
Μικαέλα Μαρούφωφ | ΕΛΙΑΜΕΠ
Γεωργιανή μετανάστευση στην Ευρώπη
Irina Badurashvili | Κέντρο Πληθυσμιακής Έρευνας Γεωργίας
- 16.00 – 16.30 **ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ ΚΑΦΕ**
- 16.30 – 18.00 [συνέχιση πάνελ]
Η δυναμική της Ουκρανικής μετανάστευσης στην Ελλάδα: διαδρομές, αποφάσεις και πρακτικές
Μαρίνα Νικόλοβα | ΕΛΙΑΜΕΠ
Ουκρανική Μετανάστευση στην ΕΕ: πολιτικές, πρακτικές και προοπτική
Yana Leontieva | Ινστιτούτο Κοινωνιολογίας, Ακαδημία Επιστημών Τσεχικής Δημοκρατίας

Πέμπτη, 9 Ιουλίου

- 09.30 – 11.30 **Η Διακυβέρνηση της παράτυπης μετανάστευσης σε ένα παγκοσμιοποιημένο κόσμο**
Chair: **Ναντίνα Χριστοπούλου** | Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες
‘Έξυπνα Σύνορα’ και πολιτικές ελευθερίες στην ΕΕ
Julien Jeandesboz | Πανεπιστήμιο του Άμστερνταμ
Διαχείριση της διακρατικής κινητικότητας των ατόμων: μαθήματα από την περιοχή του Ειρηνικού
Marie McAuliffe | Εθνικό Πανεπιστήμιο της Αυστραλίας
- 11.30 - 12.00 **ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ ΚΑΦΕ**
- 12.00 – 14.30 **Σύγκριση μεταναστευτικών συστημάτων: Νοτιοανατολική Ασία και Ευρωπαϊκή Ένωση**
Chair: **Απόστολος Παπαδόπουλος** | Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο
Πάρατυπη μετανάστευση Πακιστανών στην Ελλάδα: μεταξύ Σκύλλας και Χάρυβδης
Μικαέλα Μαρούφωφ | ΕΛΙΑΜΕΠ
Μετανάστευση από το Πακιστάν στην ΕΕ
Maegan Hendow | ICMPD
Η Ευρώπη είναι αλλού: μετανάστευση των Αφγανών στην Ελλάδα
Αγγελική Δημητριάδη | ΕΛΙΑΜΕΠ
Εμπειρίες και συνθήκες Αφγανών παράτυπων μεταναστών στην Ολλανδία
Katie Kuschminder | Σχολή Διακυβέρνησης, Πανεπιστήμιο Μάαστριχτ
- 14.30 Κλείσιμο Συνεδρίου